

landsch doctoraat. Dat buitenlandsche doctoraat werd uit den aard der zaak juist het bezit van geneesheeren, die krachtens hun voorbereidende opleiding in ons land niet tot de promotie werden toegelaten. Of dat niet toelaten tot de promotie dier geneesheeren al of niet juist was, doet hier niet ter zake. Een feit was het, dat zij, die het geheele onderwijs van het gymnasium hadden genoten, bovendien voor hun eerste examen een vak meer hadden beoefend en bij het derde examen den zelfstandigen arbeid van een schriftelijk stuk hadden geleverd, in de oogen van het publiek *konden* worden beschouwd als te staan beneden den geneesheer met buitenlandschen doctors-titel, die als bewijs zijner voorbereidende ontwikkeling het gemakkelijker verworven diploma der H. B. S., het bewijs van het afgelegd litterarisch-mathematisch examen of van toelating tot de 5de klasse van een gymnasium bezat.

Ik stel mij voor, dat dit als een onverdiende achterstelling werd onder-vonden, vooral ook omdat de buitenlandsche doctoraten dikwijls op verre na niet te vergelijken waren met het Nederlandsche. Om nu toch het bewijs te leveren van een zorgvuldige opleiding, een bewijs, dat waarschijnlijk over het algemeen bedoeld was om opgemerkt te worden in de geneeskundige wereld, haalden zij, die vrijwillig afstand hadden gedaan van hun recht om in Nederland te promoveeren, den in de studentenwereld gebruikelijken titel voor den dag en brachten dezen over in de gewone maatschappij, waar die niet behoort. Mij dunkt, dat vele med. docti, zoo gauw zij zich reken-schap geven van het onjuiste, dat er is gelegen in het voeren van dien titel, dat voor het vervolg zullen nalaten, zooals men dat reeds nu af en toe, als gevolg van persoonlijke inwerking ziet gebeuren. Maar om dit gebruik geheel te doen verdwijnen zal het noodig zijn de aanleiding er toe weg te nemen. Dit nu zal, m. i., slechts gebeuren, indien de regeering uitmaakt welke bui-tenlandsche doctorstitels, als gelijkwaardig met de onze, door Nederlanders in ons land mogen worden gevoerd. Als er eenmaal voldoende waarborg bestaat, dat iedere doctorstitel in ons land werkelijk, zooals nu de Neder-landsche, het bewijs is van een zekere geschiktheid voor zelfstandigen weten-schappelijken arbeid bij den bezitter daarvan, dan zal, dunkt mij, geen medi-cinae doctorandus er meer prijs op stellen in het openbaar te verkondigen, dat hij, de bevoegdheid bezittend dat bewijs ook te leveren, zulks niet heeft willen doen. Tegenover iemand, die een doctorstitel bezit, die de waarborg is voor zijn wetenschappelijken zin, waar die titel dan ook moge verworven zijn, zou verder ook het prat gaan, alleen op een bredere voorbereiding voor de studie geen zin meer hebben.

Evenals prof. WENCKEBACH dat deed voor zijn beschouwing, hoop ik van mijn opmerking, dat men zal willen gelooven dat die is gemaakt alleen met de bedoeling om er iets toe bij te dragen een kleinen misstand in onze ge-neeskundige wereld te verbeteren.

Helpman, 16 Febr. 1910.

S. VAN MESDAG.

III *).

Bij het lezen van het artikel van prof. WENCKEBACH voelde ik mijn ge-weten kloppen. Dit verschijnsel nam in den loop van 24 uren dermate toe,

*) Te laat ingekomen voor ons vorig nummer.

dat ik besloot door een openbare schuldbelijdenis mijn geweten te ontlasten. Weet dan, geachte redactie, dat ik ben med. docts. en dat ik zóó diep gevallen ben, dat ik het op mijn naamkaartje heb laten drukken. Ik schrik van mijzelf, als ik schouw in mijn zwarte zondaarsziel. Maar oordeelt mij niet te hard, misschien zijn er verzachtende omstandigheden. Ik zal opbiechten, hoe het gekomen is. Het was zoo: Wij zaten in Polen (Kalverstraat n^o. zooveel). Ik was kortelings arts geworden, en moest mij ergens laten kijken en had daarvoor naamkaartjes noodig. „Zou ik”, zoo vroeg ik aan een vriend, „er ook med. docts. op laten zetten?”. „Natuurlijk”, was het antwoord, „dat kan nooit kwaad en er zijn menschen, die er op letten”.

„Ja, maar het is toch eigenlijk een beetje hokus pokus”.

„Nu ja, dat is waar, maar anderen loopen wel met getuigschriften van professoren in den zak. Dat is ook hokus pokus, en dit is in elk geval iets, wat je eerlijk toekomt, en je kunt nooit weten, wat voor indruk het maakt. Je solliciteert b. v. naar een plaats op het platteland en brengt bezoeken aan de gemeenteraadsleden; je concurrenten geven kaartjes af met niets dan „arts”, en dan verschijnt jouw kaartje met „med. docts. arts”. Dat is toch heel wat anders”. Ik moest het toegeven: het *was* werkelijk heel wat anders. En zoo is het gebeurd. Toen ben ik gevallen. En het naaste is, het heeft mij niets geholpen. Maar ik heb mij getroost met de gedachte: „Heeft het mij niet gebaat, schaden zal het ook wel niemand”.

Maar ach, nu na jaren worden mijn zonden bezocht aan . . . . prof. WENCKEBACH. Daar komen buitenlanders en vragen hem: „Wat is dat toch voor titeltje dat med. docts.?” En nu wordt prof. WENCKEBACH verlegen voor zijn landgenooten. Wat moet ik hun antwoorden? zoo vraagt prof. „met een in het nauw gebracht gemoed”.

Weet u wat professor: Ik heb meegeholpen om u in den pekel te brengen; ik help u er ook weer uit. Als zoo'n buitenlander vraagt (laten wij zeggen, het is een Engelschman): „wat is toch dat titeltje med. docts.?” dan zegt gij:

„Ja, ziet u, Sir, dat is nu het echte, onvervalschte bewijs van een klassieke opvoeding. De titel dr. kan iedereen krijgen, is het niet hier, dan wel in het buitenland, maar met med. docts. gaat dat niet. Daarvoor is noodig de oude klassieke opvoeding, zooals die bij onze vaders in eere was”.

Als de Engelschman dat gehoord heeft, zegt hij sekuur niets meer. Is het een Duitscher, dan hebt gij dien omslag niet noodig, dan zegt gij eenvoudig: „Dat is een beetje hokus pokus”. Daar zijn zij in Duitschland wel aan gewoon.

Ik geloof wel, dat gij nu tamelijk uit den nood zijt.

En thans kom ik tot de woorden van prof. BURGER: „Sommigen van hen voeren op hun naambordje den titel van med. docts. en pronken dus in het openbaar met hun gemis aan energie of wel met hun ongeschiktheid voor wetenschappelijk werk”. Eigenlijk had ik over die woorden heengezien en al had ik ze gezien, ik zou er niet tegen geschreven hebben. Want wanneer iemand zijn krachten inspant voor een goede zaak, moet men hem niet lastig vallen met allerlei bijzaken, als men het eenigszins laten kan. Maar nu is prof. WENCKEBACH zoo goed om deze woorden te onderstrepen en bovendien er nog de uitdrukking „testimonium paupertatis” aan toe te voegen. Het wordt nu al te mooi en een woord van protest mag niet meer ontbreken.

„Gemis aan energie of ongeschiktheid voor wetenschappelijk werk”. Het kost werkelijk moeite om die woorden ernstig te nemen. Maar wat voor energie is er dan toch noodig om zoo'n proefschrift te schrijven?

Is het nu werkelijk denkbaar, dat iemand, die voldoende energie gehad heeft, om de verschillende academische examens te volbrengen, na zijn arts-examen niet het beetje energie zou overhouden om zoo'n proefschriftje te schrijven? Wanneer ik zoo mijn kennissen ex-gymnasiasten (en dat zijn er toevallig nog al veel) naga, die niet gepromoveerd zijn, dan vind ik daaronder, die uit de 5de klasse eindexamen deden, propaedeutisch in één jaar volbrachten (en dan moet men hard werken), verder een heele rij cum laude voor propaedeusis, candidaats, en zelfs 2 voor doctoraal, de eenige naar ik meen, die in een tijdverloop van 15 jaren zijn voorgekomen. Nu hecht ik wel geen overdreven waarde aan dat cum laude, maar toch, professor, zouden nu al die menschen niet dat beetje energie gehad hebben, die noodig is voor een proefschrift? Het is werkelijk al te onnoozel om dit te denken. En dan „ongeschiktheid voor wetenschappelijk werk”. Hoe groot moet die geschiktheid dan toch wel zijn. Ik heb nooit gemerkt, dat die nu zoo bijzonder groot moest zijn. Integendeel. Zoover mijn ervaring reikt, krijgt ieder, die het probeert om dr. voor zijn naam te krijgen, het ook gedaan.

En als ik nog eens mijn kennissen naga, vind ik onder hen meer dan één, die wetenschappelijk werk zou kunnen leveren, beter dan men gewoonlijk in proefschriften vindt. Neen, gemis aan energie of wetenschappelijken aanleg zijn zeer zeker de oorzaken niet van het weinig gebruik maken van het promotierecht. Wat de oorzaken dan wel zijn, zal ik voor ditmaal laten rusten, daar het, geloof ik, niet de bedoeling is, dit vraagstuk thans aan de orde te stellen.

Emmen, 16 Febr. 1910.

J. KNEGTERING.

Het verdienstelijk stukje van coll. KNEGTERING levert een bijdrage tot het „boerenbedrog”, dat ieder hem thans gaarne zal vergeven, maar waarover men dan toch ten onrechte WENCKEBACH heeft lastig gevallen. Overigens blijft er een misverstand, als KNEGTERING meent, dat ik in het niet-promoveeren gemis aan energie zou zien. Even onjuist is de meening van coll. JONKERS, dat ik iemand zijn gebrek aan tijd, geld of werklust zou hebben verweten. Mijn verwijt, of liever mijn verwondering gold zeker niet de paupertas, maar alleen het testimonium. Wie zich met het onnoozele „med. docts.” gaat tooien, is blijkbaar op een akademischen titel gesteld. Met de noodige energie, kan hij zich ongetwijfeld den doctoralen graad verwerven, ondanks schaarschte aan tijd en aan geld. Zoo lang hij dat niet doet, moge hij tevreden zijn met den titel van arts, die niet zonder reden in den lande een uitstekenden naam heeft verkregen.

H. BURGER.

GEEN LUCHTEMBOLIE MAAR VERBLOEDING.

Op bladzijde 422 regel 4 van onderen van den loopenden jaargang van dit *Tijdschrift* heb ik iets beweerd, dat ik van anderen had vernomen en dat mij nu, uit een briefwisseling met collega dr. G. WALLER, blijkt onjuist te zijn.